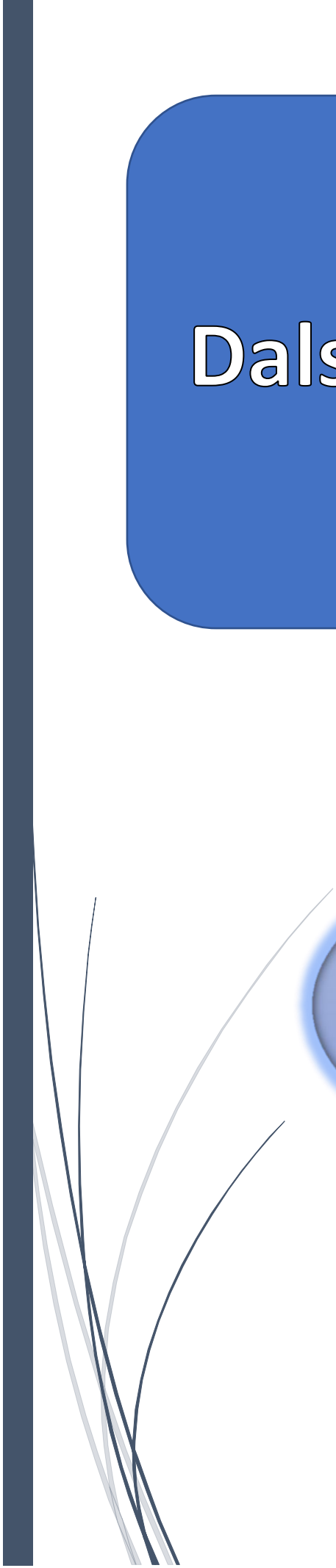

Årsplan for Dalsletta barnehage

2025-2026

Vår visjon:
Trygghet og mestring
gjennom felles opplevelser

Godkjent av Samarbeidsutvalget oktober 2025

Innholdsfortegnelse

ÅRSJUL 2025-2026	2
INNLEDNING	3
BARNEHAGENS SAMFUNNSMANDAT	3
DALSLETTA BARNEHAGE	4
VÅR VISJON – Trygghet og mestring gjennom felles opplevelser	4
Verdigrunnlag	5
Anerkjennelse	5
Humor	5
Engasjement	5
Helse, miljø og sikkerhet (HMS) i Dalsletta barnehage	6
Gruppeinndelinger	6
SAMARBEID MED EKSTERNE INSTANSER	7
Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI)	7
Barnehagens aktivitets- og undersøkelsesplikt	8
BARNEHAGENS MÅL OG SATSINGER	9
Livsmestring og helse	9
Inkluderende fellesskap med plass til det enkelte barn	10
Sosial kompetanse	10
Samarbeid med barnas hjem	11
Musikk fra livets begynnelse	13
Mat og måltider i barnehagen	13
MÅL FRA LOV OM BARNEHAGER OG RAMMEPLAN	14
Barns medvirkning	14
Danning gjennom omsorg, lek og læring	15
Fysiske miljø som fremmer alle barns utvikling	15
Planlegging, dokumentasjon og vurdering	16
PLAN FOR DE SYV FAGOMRÅDENE	17
Kommunikasjon, språk og tekst	17
Kropp, bevegelse, mat og helse	18
Kunst, kultur og kreativitet	19
Natur, miljø og teknologi	20
Nærmiljø og samfunn	21
Etikk, religion og filosofi	22
Antall, rom og form	22

ÅRSHJUL 2025-2026

August

Planleggingsdager
Oppstart nytt barnehageår
Tilvenning

September

Mangfold og inkludering. Vi markerer Pride Harstad
Brannvernuke, varslet brannøvelse og besøk av brannbil.
Foreldremøte

Oktober

FN dag og høstsuppe (grønnsaksuppe) for barn og foreldre
Møte med foreldre/foresatte i Kongleklubben (førskolegruppa)
Møte i foreldrerådet og samarbeidsutvalget
Fotografering

November

Tannpleier kommer på besøk
Planleggingsdag

Desember

Juletradisjoner
julelunsj for barna
Lucia
Nissefest
Juletreffest for i barnehagen: Ansvarlig foreldre/foresatte til Kongleklubben (førskolegruppa)

Januar

Tema: Sol
Solfest

Februar

Samisk uke
Karnevals uke

MARS

Fiske uke
Fiskegrateng, Fiskemiddag
Vinterdaliaden – aktivitetsdag sammen med Blåbærdalen barnehage
«Rockesokk» Verdensdagen for Down Syndrom

APRIL

Påskeaktiviteter
Påskefrokost for barn, søsken og foreldre/foresatte og personalet.

MAI

Forsvarets musikkorps spiller for barnehagene i Landsåshallen
Markering av 17. mai m/tog og leker i barnehagen
17. mai feiring i barnehagen: Ansvarlig foreldre/foresatte for barna i «Grønngruppa»
Skolebesøk

JUNI

Sommerdaliaden - aktivitetsdag sammen med Blåbærdalen barnehage
Sommerfest for alle og avslutning for «Kongleklubben»

INNLEDNING

Barnehagen drives etter lov om barnehager med forskrifter. Årsplanen gir informasjon om de overordnede målene i barnehageloven og barnehagens tiltak for nå disse. Barnehageloven pålegger alle barnehager å utarbeide en årsplan.

Årsplanen gir en oversikt over vårt pedagogiske arbeid, våre satsingsområder, vårt verdisyn og våre aktiviteter i løpet av året. Den er også til hjelp for personalet i arbeidet med å nå våre mål, samt sikre sammenheng og framdrift i vår arbeid. Foreldre/foresatte skal gjennom planene få et godt innblikk i barnehages arbeid, og se en klar sammenheng mellom de konkrete aktivitetene i barnehagen og de overordnede målene. Videre er den et utgangspunkt for foreldrenes mulighet til å påvirke barnehagens innhold. Den gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til Harstad kommune, som er tilsynsmyndighet og også til øvrige interesserte.

Barnehagens styrer/daglige leder har det faglige ansvaret for at utarbeidelse av årsplan i samarbeid med ansatte og foresatte. Barnehagens årsplan godkjennes av barnehagens samarbeidsutvalg.

BARNEHAGENS SAMFUNNSMANDAT

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som har som mål å fremme barns trivsel, utvikling og læring. Samfunnsmandatet vårt bygger på Barnehageloven og Rammeplanen for barnehagen, og forplikter oss til å skape et inkluderende, trygt og stimulerende miljø der alle barn får utvikle sine ferdigheter og sosial kompetanse.

Barnehagen skal bidra til:

- **Omsorg og trygghet:** Alle barn skal oppleve tilhørighet og bli møtt med respekt og anerkjennelse.
- **Læring og utvikling:** Vi legger til rette for lek og læring som fremmer barns nysgjerrighet, kreativitet og språkferdigheter.
- **Demokrati og medvirkning:** Barn skal få være med på beslutninger som påvirker deres hverdag, og utvikle forståelse for rettferdighet, samarbeid og respekt for andre.
- **Sosial inkludering:** Vi arbeider for at alle barn, uavhengig av bakgrunn, skal delta i fellesskapet på like vilkår.
- **Samarbeid med hjem og lokalsamfunn:** Barnehagen skal være en ressurs for familien og delta i lokalsamfunnet, samtidig som vi formidler verdier som respekt, ansvar og bærekraft.

Gjennom disse prinsippene ivaretar barnehagen sitt samfunnsmandat ved å gi barna et godt grunnlag for livslang læring og personlig utvikling.

DALSLETTA BARNEHAGE

Dalsletta barnehage åpnet høsten 1991 og ligger øverst i Harstadbotn. Barnehagen har tre avdelinger med totalt 51 plasser. Den er privat, organisert som et andelslag, og bygger på samvirkeprinsippene. Formålet er å eie og drive barnehage i Harstad kommune til beste for andelshaverne. Virksomheten er ideell, og eventuelle økonomiske overskudd føres tilbake til drift av barnehagen.

Barnehagen er godt vedlikeholdt, med lyse og romslige inne- og utearealer som gir god plass til lek og aktiviteter. Beliggenheten ved skogkanten gir barna nær tilgang til naturen, og i nærområdet finnes både fotballbane, gapahuk, egen lavvo og variert turterreng. Utforskning og naturopplevelser er derfor en naturlig del av hverdagen i Dalsletta barnehage.

Bemanningen er stabil, med ansatte som har lang erfaring og solid barnehagefaglig kompetanse. På hver avdeling jobber det både pedagoger, fagarbeidere og assistenter. Personalgruppen har god aldersspredning, består av både kvinner og menn, og inkluderer også kjøkkenassistent/renholder i tillegg til avdelingspersonalet. Den daglige driften ivaretas av styrer/daglig leder.

Dalsletta barnehage er en lærende organisasjon med særlig vekt på livsmestring og helse, sosial kompetanse, språkutvikling, realfag, friluftsliv samt humor og glede i hverdagen.

Barnehagen kan også benyttes av foreldre/foresatte til ulike arrangementer som bursdager, dåp og konfirmasjon. I tillegg lånes barnehagens lavvo ut. Reservasjon og nøkkelutlevering avtales med daglig leder.

Åpningstiden er mandag til fredag fra kl. 07.00 til 16.30.

VÅR VISJON – Trygghet og mestring gjennom felles opplevelser

I vår barnehage ønsker vi at alle barn skal oppleve **trygghet, mestring** og **fellesskap**. Vi vet at barn som føler seg trygge, får ro til å utforske, leke og lære. Derfor legger vi vekt på å skape forutsigbare rammer, stabile relasjoner og et miljø der barna blir sett og anerkjent for den de er.

Mestring er en viktig drivkraft i barns utvikling. Gjennom lek, utforskning og varierte aktiviteter får barna mulighet til å prøve selv, øve og oppleve gleden ved å klare noe nytt. Vi ser på små og store mestringsøyeblikk som like viktige, og vi støtter barna i å møte både utfordringer og gleder på veien.

Felles opplevelser er en nøkkel til fellesskap og vennskap. Gjennom turer i nærmiljøet, lek i naturen, prosjekter i barnehagen og hverdagsaktiviteter skaper vi minner sammen. Barna lærer å samarbeide, ta hensyn og glede seg over å være en del av et fellesskap.

Visjonen vår er retningsgivende for hele barnehagehverdagen. Den minner oss om at trygghet og mestring går hånd i hånd, og at gode opplevelser sammen gir barna et solid grunnlag for videre utvikling, læring og livsglede.

Verdigrunnlag

Dalsletta barnehage ønsker å formidle et verdigrunnlag som er samlende og enhetlig. Vi jobber med å bevisstgjøre oss på hva som formidles i barnehagen og hva vi ønsker å formidle videre til barn, foreldre/foresatte og medarbeidere.

Alt vi gjør, våre handlinger, måten vi snakker til hverandre på og måte vi omgås på, er preget av våre verdier og holdninger. I en personalgruppe med ulike personligheter, ulike erfaringer og bakgrunn, varierer også holdninger og verdier.

Vi har valgt tre kjerneverdier som er sentrale i det pedagogiske arbeidet i barnehagen, og som vi anser som så viktige at vi ikke kan være dem foruten i det daglige arbeidet.

Disse verdiene er:

Anerkjennelse

Humor

Engasjement

Anerkjennelse

For oss betyr anerkjennelse:

- At alle mennesker er likeverdige, og at alle skal oppleve barnehagen som et trygt og godt sted.
- At vi møter hverandre med respekt og åpenhet.
- At vi aksepterer og verdsetter ulike meninger og perspektiver
- At vi gjennom holdninger og væremåter styrker barn og voksnes selvfølelse og opplevelse av egen verdi.

Humor

For oss betyr humor:

- At trivsel, glede og godt humør skal prege hverdagen i barnehagen.
- At vi tør å le av oss selv og ikke tar seg selv høytidelig.
- At vi finner tid og rom til lek, morsomme aktiviteter og små øyeblikk av glede.

Engasjement

For oss betyr engasjement:

- At vi voksne er til stede, nysgjerrige og opptatt av det som skjer i barnehagen.
- At vi lytter aktivt til barna og tar deres ønsker og behov på alvor.
- At vi legger til rette for lek, kreativitet og meningsfulle aktiviteter gjennom fleksible planer og åpne holdninger.
- At vi ser og verdsetter verdien i de spontane øyeblikkene som oppstår i hverdagen.
- At barn og foreldre får medvirke i utviklingen av barnehagens innhold.

Gjennom felles verdier ønsker vi å gi barna troen på seg selv, styrke deres kompetanse og møte hvert enkelt barn ut fra deres behov.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS) i Dalsletta barnehage

I tråd med barnehageloven, barnehagens vedtekter og arbeidsmiljøloven har Dalsletta barnehage et helhetlig system for helse, miljø og sikkerhet (HMS). Systemet skal ivareta både barn og ansatte, og sikre et trygt og godt miljø for lek, læring og arbeid.

HMS-arbeidet vårt omfatter tydelige prosedyrer for håndtering av ulike situasjoner. Dette inkluderer forebygging, risikovurderinger, beredskapsplaner samt rutiner for avviksmelding, registrering og oppfølging. Vi benytter det elektroniske HMS-verktøyet **PBL Mentor** for å sikre systematikk og kvalitet i dette arbeidet.

Våre rutiner og tiltak:

- **Førstehjelp:** Alle ansatte deltar årlig på førstehjelpskurs som kombinerer teori og praktiske øvelser.
- **Brannvern:** Vi gjennomfører minst to brannøvelser hvert år – én varslet øvelse på høsten (september/oktober) og én uanmeldt øvelse på våren (mai).
- **Forsikring:** Både barn og ansatte er forsikret gjennom Gjensidige Storebrand via PBL. Skader og ulykker meldes direkte til forsikringsselskapet. Mer informasjon finner dere under fanen «*Nyttig informasjon*» på barnehagens hjemmeside.
- **Lekeplasskontroll:** Hver vår utfører sertifiserte fagfolk fra firmaet *Lekeplasskontrollen* et hoved ettersyn av uteområdet. Vi mottar en rapport med eventuelle tiltak og sørger for at avvik blir rettet opp så raskt som mulig.

Gruppeinndelinger

For å sikre progresjon i det pedagogiske arbeidet deler vi barna inn i grupper. Gruppene legger til rette for aktiviteter tilpasset barnas alder og utviklingsnivå, samtidig som de gir barna trygghet og tilhørighet i en mindre fellesskap.

Barna er fordelt slik:

- Gulgruppa: 2-åringer på Huskestua og Klatremus
- Grønngruppa: 3-åringer på Huskestua og Klatremus
- Blågruppa: 4-åringer på Huskestua og Klatremus
- Kongleklubb: 5-åringer på Huskestua og Klatremus

SAMARBEID MED EKSTERNE INSTANSER

Barnehagen er avhengig av et godt samarbeid med flere aktører for å sikre kvalitet, utvikling og et helhetlig tilbud til barna.

Harstad kommune er vår sentrale samarbeidspartner:

- Har ansvar for at barnehagen mottar lovpålagte tilskudd
- Samordner opptak av barn
- Kan stille med støttepedagog til barn med nedsatt funksjonsevne
- Kan innvilge spesialpedagogisk hjelp gjennom PPT ved særskilte behov
- Inkluderer barnehagen i kommunens arbeid med kompetanseheving
- Arrangerer faste fagmøter hvor daglig leder deltar sammen med andre enhetsledere
- Samarbeider med barnehagen om overgang fra barnehage til skole

I tillegg har barnehagen faste samarbeidspartnere som:

- Regnskapsfører og revisor
- Nettverksmøter for daglige ledere i de private barnehagene
- Ved behov samarbeider barnehagen med:
- Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)
- Barneverntjenesten
- Helsestasjon
- Fysioterapeut
- Kommunepsykolog
- Sametinget

Barnehagen også inngå samarbeid med:

- Ungdomsskoler og videregående skoler
- NAV
- Universitetet i Tromsø (UiT)

Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI)

Barnehagen følger modellen *Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI)*, som er en nasjonal arbeidsmodell for samhandling mellom tjenester som møter barn, unge og deres familier.

Formålet med BTI er å sikre tidlig innsats og helhetlig oppfølging av barn som kan ha behov for ekstra støtte. Modellen legger vekt på tydelig ansvar, systematisk samarbeid og god informasjonsflyt mellom barnehagen, foresatte og andre relevante instanser.

I praksis innebærer dette at:

- Barnehagen har rutiner for å fange opp bekymringer tidlig.
- Foresatte blir inkludert og involvert i hele prosessen.
- Barnehagen samarbeider med aktuelle tjenester (f.eks. helsestasjon, PPT, barneverntjeneste, fysioterapeut eller kommunepsykolog) når dette er nødvendig.

- Arbeidet dokumenteres og følges opp gjennom strukturerte verktøy og handlingsplaner knyttet til BTI-modellen.

Gjennom BTI-modellen ønsker barnehagen å bidra til at barn og familier får riktig hjelp, på rett sted, til rett tid.

Barnehagens aktivitets- og undersøkelsesplikt

Barnehageloven §42 fastslår at alle ansatte i barnehagen har aktivitetsplikt. Denne består av fire delplikter:

1. **Følge med** – ansatte skal være oppmerksomme på hvordan barna har det.
2. **Varsle styrer** – dersom man har mistanke eller kunnskap om at et barn ikke har et trygt og godt miljø.
3. **Undersøke forholdet** – barnehagen har plikt til å undersøke saken når melding er gitt av ansatte, barnet selv eller foresatte.
4. **Iverksette tiltak** – barnehagen skal sette inn faglig egnede tiltak for å sikre et trygt og godt miljø.

Skjerpet aktivitetsplikt – § 43

Dersom en ansatt mistenkes for å krenke et barn, gjelder skjerpet aktivitetsplikt:

- Forholdet skal umiddelbart meldes til styrer.
- Styrer melder videre til barnehageeier.
- Undersøkelser og oppfølging skal starte straks. (Kilde: Udir.no)

BARNEHAGENS MÅL OG SATSINGER

Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Leken skal ha en sentral plass og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barna skal utvikle gode språklige, realfaglige og sosiale ferdigheter. Barna skal være godt forberedt til skolestart.

Tiltak for å oppnå dette:

- Vi skal hjelpe barna med å bygge relasjoner til hverandre i forhold til lek og aktiviteter. Bruke «Retningslinjer for psykososialt barnehagemiljø» aktivt for å forebygge mobbing.
- Alle som jobber i barnehagen, har en plikt til å følge med på at barna har det bra. Hvis en voksen vet om, eller tror at et barn blir utsatt for krenkelser, for eksempel blir mobbet, utestengt, utsatt for diskriminering eller vold, eller på andre måter ikke har det bra, skal de alltid gripe inn.
- Sette søkelys på daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motorisk utvikling.
- Organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek både ute og inne
- Vi skal arbeide systematisk og målrettet for å øke barns nysgjerrighet for språk og realfag.
- Møte barnet og foreldrene med å være interessert i barnets erfaringer og språket barnet snakker. I tillegg vil vi arbeidet med språkstimulering i små grupper. «Snakkepakken» er et viktig redskap for å oppnå et godt språkmiljø i barnehagen.
- Bruke «Språkplan for Harstad kommune» og «Strategi for begrepsopplæring og ferdighetsopplæring» (BU) og «Realfag» i arbeidet med barna i barnehagen.
- Samarbeid mellom barnehage og skole

Livsmestring og helse

Barnehagen skal bidra til barnas trygghet, livsglede og følelse av egenverdi. Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og gi rom for en rolig stund. Barnehagen skal bidra til at barna utvikler matglede og sunne helsevaner.

Vi skal jobbe for å fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk og synliggjøre et mangfold av familieformer.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi skal gi barna støtte i og mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser.
- Vi skal lære barna om egne og andres grenser.
- Vi skal møte barns følelser med forståelse.
- Vi tilrettelegger hver dag for fysisk lek og aktivitet for alle barn både ute og inne.
- Vi har faste tur dager.
- Vi skal tilby barna et variert kosthold.
- La barna være med på matlaging i barnehagen for å utvikle matglede og sunne vaner.
- Samtale om «Familiehusene» til barna.
- Lese bøkene og samtale med barn om «Prinsesse Ivar» og «Prinsesse Ivar på fest» som handler om kjønnsidentitet.

Inkluderende fellesskap med plass til det enkelte barn

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering. Barnehagen skal ta hensyn til barnets alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn – herunder samiske barns språk og kultur.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Respektere barns grunnleggende behov for lek.
- Vi informerer og snakker positivt om ulike kulturer og nasjoner.
- Samtaler om og har nulltoleranse for mobbing.
- Alle skal bli sett og hørt.
- Vi har samlingsstunder der vi fremmer demokrati og likestilling.
- Aldersinndelte grupper.
- Voksen som tar deg tid til den gode samtalen.
- Lek på tvers av avdelingene.
- Vi markerer FN-dagen og har fokus på barnekonvensjonen gjennom hele året fra vi starter med meg selv og familien min. Vi øver med barna på hvordan de håndterer konflikter og hjelper dem å finne ord. Vi har ekstra søkelys på Barnekonvensjonen i FN-uka, men har opplegger med oss gjennom hele året.
- Mangfold og inkludering
- Konglekubb (førskelegruppe) – Jeg og meg – og min familie.

Sosial kompetanse

Barn trenger sosial kompetanse for å leke og være sammen. Trygge barn kan fortelle hva de mener og vil, samtidig som de kan sette seg inn i andres behov. Barnehagen skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for felleskap og vennskap. Deltakende voksne som er gode rollemodeller.

Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egne kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi vil arbeide aktivt for at alle barn utvikler vennskap.
- Vi vil arbeide aktivt med å framme empati og inkludering.
- Vi vil lære barna å vente på tur, dele, hjelpe og vise omsorg.

Samarbeid med barnas hjem

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek. Fremme læring og utdanning som grunnlag for allsidig utvikling. For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Oppstarts samtaler for nye foreldre.
- Vi skal ha daglig kontakt med foreldre/foresatte – gjensidig informasjonsutveksling om barnets situasjon i barnehagen og hjemmesituasjonen.
- Vi kartlegger barnets helhetlige utvikling, og legger dette fram i foreldresamtaler.
- Spesielle ting rundt barnet som krever individuell oppfølging og eventuelle tiltak.
- Foreldresamtaler og foreldremøte.
- Barnehagen skal støtte barnas utvikling av egen identitet og bidra til at barna opparbeider en god selvfølelse.
- Barnehagen har SU (samarbeidsutvalg) og foreldreråd (som består av alle foreldrene).
- Ulike arrangementer gjennom året sammen med foreldrene.
- Barnehagens hjemmeside.
- Nasjonal brukerundersøkelse hvert år.

Trygg og god start i barnehagen

En god oppstart er viktig for både barn og foreldre. Barnehagen skal i samarbeid med hjemmet legge til rette for at barna får en trygg og positiv start. Vi tilpasser rutiner og organiserer tid og rom slik at hvert barn får mulighet til å bli kjent, bygge relasjoner og knytte seg til både personalet og de andre barna.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Foreldrene får informasjon før oppstart om hvordan tilvenningen gjennomføres.
- Vi oppfordrer familiene til å besøke barnehagen før oppstart for å bli kjent med miljøet, personalet, barna og de andre foreldrene.
- Hvert barn får en egen tilknytningsperson ved oppstart. Denne skal bidra til at både barn og foreldre opplever trygghet og blir godt ivaretatt i den første tiden.
- Vi legger vekt på en tett og åpen dialog mellom ansatte og foreldre. Personalet skal ha tid til både barnet og foreldrene i tilvenningsperioden.
- Kort tid etter oppstart inviteres foreldrene til en oppstartsamtale, hvor vi sammen kan snakke om barnets behov, trivsel og utvikling.

Overgang innad i barnehagen

Overgangen fra småbarns- til storbarnsavdeling (aldersblandet gruppe) er en viktig milepæl i barnets barnehage liv. Sammen med foreldrene ønsker vi å legge til rette for at denne overgangen blir trygg, forutsigbar og positiv for både barn og foreldre.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi gjennomfører en foreldresamtale når det er bestemt hvilken avdeling barnet skal flytte til.
- Det holdes overflyttingsmøte mellom de aktuelle pedagogiske lederne for å sikre god informasjonsflyt og kontinuitet.
- Barnet får en kontaktperson på storbarnsavdelingene/aldersblandet gruppe. Denne personen har et særlig ansvar for å bygge trygghet og relasjon til barnet i overgangsperioden (juni, juli og august).
- I løpet av året får 2-åringene besøke både *Huskestua* og *Klatremus*. Sammen med en kjent voksen fra småbarnsavdelingen får de oppleve lek og fellesskap i sitt nye miljø.
- I samarbeid med småbarnsavdelingen får barna selv flytte sine egne eiendeler til storbarnsavdelingene/aldersblandet gruppe, slik at de aktivt tar del i prosessen og opplever eierskap til overgangen.

Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole

Barnehagen skal, i samarbeid med skolen, legge til rette for en trygg og god overgang fra barnehage til skole. For å sikre best mulig kontinuitet og forberedelse, legger vi vekt på tett dialog med både foreldre og skole.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi følger Harstad kommunes plan for overgang fra barnehage til skole.
- Foreldremøte for foresatte til førskolebarna arrangeres i oktober.
- Barna deltar på førskoleturer annenhver uke.
 - Fokus på å styrke barnas selvstendighet
 - Kjennskap til nærmiljøet
 - Vi besøker skolen i nærmiljøet
- Vi bruker aktivitetsheftet *Trampoline* som en del av førskoleopplegget annen hver uke.
- Vi samarbeider med Blåbærdalen barnehage for å gi barna mulighet til å bli kjent med andre førskolebarn i nærmiljøet.
- Pedagogisk ledere deltar i nettverksgrupper sammen med lærere fra nærskolen.
- Det gjennomføres foreldresamtaler og utfylling av informasjonsskjema om barnet hver vår, alltid i samråd med foresatte og med deres samtykke.
- Pedagogisk leder har overgangsamtaler med skolen i forkant av skolestart.

Musikk fra livets begynnelse

Hos oss er sang en naturlig del av hverdagen. Gjennom sang skaper vi trygghet, glede og fellesskap – i både små og store øyeblikk.

Vi deltar i **Krafttak for sang** og **Syngende barnehage**, som hjelper oss å bruke musikk aktivt gjennom hele dagen – i lek, samlingsstunder, måltider, påkledning, rydding og trøst.

Ved å bruke kjente sanger og faste musikalske rutiner kan vi redusere uro og stress, bygge gode relasjoner og skape glede og læring. Når barn får koble følelser til musikk, oppstår også viktige øyeblikk av fellesskap og mening.

Sang gir barna opplevelser av mestring, styrker språkutviklingen og bygger fellesskap mellom barn og voksne. Samtidig gjør musikken hverdagen enklere, varmere og mer meningsfull.

Vi ønsker at personalet skal kjenne trygghet i å bruke sang aktivt, og at barna får oppleve musikk som en kilde til glede, mestring og fellesskap. På denne måten blir sang et pedagogisk verktøy som bidrar til trivsel, utvikling og livsmestring for alle i barnehagen.

Våre tiltak for å fremme sang og musikk i hverdagen:

- Kjente sanger brukes for å skape ro og trygghet, særlig i perioder med uro eller overgangssituasjoner.
- Sang gir felles opplevelser som bygger relasjoner, skaper tillit og styrker barnas følelse av mestring og tilhørighet.
- Humor i sanger skaper glede, latter og gode øyeblikk, som gjør hverdagen lettere og mer positiv.
- Rytme og musikk kan støtte motorisk utvikling, og forskning viser at sang også styrker språktilegnelse fordi musikk og språk bruker overlappende nettverk i hjernen.
- Faste sangrutiner kan erstatte beskjeder og mas, og skaper en forutsigbar og trygg struktur i hverdagen.

Mat og måltider i barnehagen

I barnehagen vår legger vi vekt på gode matvaner og fellesskap rundt måltidene. Vi følger de nasjonale rådene for mat og måltider i barnehagen, og ønsker å gi barna et variert og sunt kosthold i hverdagen.

- Vi baker brød/rundstykker nesten hver dag. Noen ganger sammen med barna – en fin aktivitet som gir mestring og glede.
- Hver mandag serverer vi havregrøt til et felles måltid.
- Hver fredag lager vi varm lunsj, som oftest hjemmelaget fra bunnen av.
- Vi tilbyr melk, vann og frukt daglig, og har et variert utvalg pålegg.
- Barna har med egen frokostmat.
- Barna får servert frukt hver dag i barnehagen.

Når vi feirer bursdager, setter vi barnet i sentrum. Fokus ligger på å gjøre dagen spesiell gjennom opplevelser, bursdagskrone, sang og fellesskap. Vi ønsker å gi barna gode opplevelser rundt mat, samtidig som de får et sunt grunnlag for gode vaner videre i livet.

MÅL FRA LOV OM BARNEHAGER OG RAMMEPLAN

Barnehagen skal støtte barna i å møte omverden med nysgjerrighet og utforskertrang, og bidra til at de utvikler modenhet, selvstendighet og ansvar for fellesskapet i et demokratisk samfunn.

Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet, samtidig som hvert barns individuelle uttrykk og handlinger blir verdsatt og fulgt opp. Barna skal få hjelp til å forstå de verdiene og normene som er viktige for fellesskapet, og utvikle tilhørighet til både samfunn, natur og kultur.

Barna skal få delta aktivt i beslutningsprosesser og være med på å forme barnehagens innhold. Gjennom lek, dialog, samspill og utforskning skal barna støttes i å uttrykke egne meninger, utvikle kritisk tenkning og etisk vurderingsevne, samt mot og handlingskompetanse til å bidra til endring.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Tilrettelegge for meningsfulle opplevelser som styrker barnas identitet, selvfølelse og positive selvforståelse.
- Støtte barnas engasjement, aktivitet og deltakelse i fellesskapet.
- Synliggjøre, verdsette og følge opp barns ulike behov.

Barns medvirkning

I barnehagen har barna rett til medvirkning ut fra alder, modenhet og forutsetninger. Dette innebærer at de får mulighet til å uttrykke sine meninger, påvirke hverdagen og delta aktivt i planlegging og vurdering av barnehagens innhold. Medvirkning handler om å bli sett, hørt og tatt på alvor, og at barnas perspektiv blir verdsatt og respektert.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi tar barnas initiativ, ønsker og forslag på alvor.
- Vi er observante og lydhøre for barnas uttrykk – både verbale og nonverbale.
- Vi gjennomfører barnesamtaler, for eksempel i «Kongleklubben» om vinteren og i «Blågruppa» om våren.
- Barnas innspill får direkte betydning for barnehagens aktiviteter, prosjekter og dagsrytme.
- Vi legger til rette for at barna kan delta i hverdagslige gjøremål, og opplever at de har en viktig rolle i fellesskapet.
- Vi evaluerer fortløpende, blant annet gjennom månedlige evalueringer av aktiviteter, og barna deltar i vurderingen av sin egen barnehagehverdag.
- Vi gir barna mulighet til å velge lekemateriell, påvirke innholdet i leken og bidra til utvikling av det fysiske miljøet.

Danning gjennom omsorg, lek og læring

Barnehagen skal støtte barna i å møte omverden med nysgjerrighet og utforskertrang, og legge grunnlaget for modning, selvstendighet og ansvarlig deltakelse i fellesskapet. Vi skal fremme samhold og solidaritet, samtidig som vi verdsetter og følger opp hvert barns individuelle uttrykk og initiativ.

Barna skal få erfare tilhørighet til både samfunn, natur og kultur, og gis mulighet til å delta i beslutningsprosesser og utvikling av barnehagens innhold. Vi støtter barna i å uttrykke egne synspunkter og i å skape mening i verden de er en del av.

Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking ønsker vi å bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse – slik at de kan være aktive bidragsyttere i endrings- og utviklingsprosesser (Udir.no).

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse.
- Støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet.
- Synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet.
- Legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger.
- Utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler.
- Synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforsking og læring (Udir.no).

Fysiske miljø som fremmer alle barns utvikling

Barnehagen skal gi barn mulighet for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Leker og materiell som skal stimulere til god lek.
- Naturen vår en god læringsarena, hvor barna kan få utfordringer tilpasset sitt utviklingsnivå.
- Vi har oppgradert utelekeplassen for å få et mer utfordrende lekemiljø.
- Vi tar barn på alvor, og legger til rette for opplevelser som er meningsfylte for dem.
- Personalet motiverer barna til å mestre utfordringer på egenhånd.
- Engasjerte voksne som ser muligheter for variasjon i inne/utelek.

Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Barnehagens pedagogiske virksomhet skal planlegges, dokumenteres og vurderes.

Barnehagen skal tilrettelegge for medvirkning fra barn, foreldre, ansatte og eier.

Barnegruppens og det enkelte barns trivsel og utvikling skal observeres og vurderes fortløpende.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi har felles årsplan.
- Aktiv bruk av barnehagens årsplan.
- 5 planleggingsdager i løpet av barnehageåret.
- Praksisfortellinger.
- Det avholdes ukentlige avdelingsmøter og ledermøter samt månedlige personalmøter for de ansatte i barnehagen.
- Vi velger tema – og periodeplaner som evalueres underveis og årlig.
- Vi legger til rette for at foreldre skal medvirke til barnehagens årsplan.
- Vi dokumenterer vårt arbeid på barnehagens passord beskyttede hjemmeside.
- Nasjonal brukerundersøkelse.

PLAN FOR DE SYV FAGOMRÅDENE

Barnehagen arbeider aktivt med de syv fagområdene som beskrives i *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver*. Fagområdene står sjelden alene, men veves naturlig sammen i temaopplegg, lek og hverdagsaktiviteter.

Gjennom vårt arbeid skal barna få mulighet til å:

- Utfolde skaperglede, undring og utforskertrang.
- Utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter.
- Oppleve støtte til sin nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær.
- Møte utfordringer som tar utgangspunkt i egne interesser, erfaringer og ferdigheter.

Kommunikasjon, språk og tekst

Vi legger vekt på å skape et rikt og inkluderende språkmiljø. Gjennom lek, høytlesing, sang, samtaler og dramatisering får barna erfaringer som fremmer språkforståelse, ordforråd og evnen til å uttrykke seg.

Vi bruker tegn-til-tale som et supplement, og ser dette som en ressurs for alle barn – uavhengig av alder, språkferdigheter eller bakgrunn.

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST		
1-2 ÅR	3-4 ÅR	FØRSKOLEGRUPPA
• Daglig sang og musikkstund. • Tilgang til pekebøker og billedbøker. • Begrepslæring gjennom bruk av konkrete barna kan se, ta og smake på. • Voksne setter ord på følelser, ønsker og kroppsspråk. • Bruk av rett benevnelse i hverdagsaktiviteter. • Tegn-til-tale – til støtte.	• Høytlesing, alderstilpassede bøker, i grupper /individuelt. • Fortelling og dramatisering av eventyr. • Øving på å stå foran andre og delta i små roller. • Lek med symboler, bokstaver og tall. • Bruk av «Snakkepakken» for å styrke språkmiljøet. • Samlingsstund med øvelse i å lytte og snakke foran andre. • Innføring i engelsk gjennom sanger, telling, rim og regler. • Munnmotoriske aktiviteter.	• Arbeid med bokstavlyder og bokstaver. • Øving på å skrive eget navn. • Trening i å følge beskjeder med flere ledd. • Språklig bevissthet: sette ord på hendelser og situasjoner. • Begrepsundervisning (BU). • Bruk av «Snakkepakken» for å videreutvikle språkmiljøet. • Innføring i engelsk gjennom sanger, telling, rim og regler.

Kropp, bevegelse, mat og helse

Barnehagen skal bidra til at barna får en positiv opplevelse av egen kropp, og støtte utviklingen av motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, matglede og gode helsevaner.

Gjennom allsidig bevegelseslek ute og inne, turer i nærmiljøet og tilrettelagte aktiviteter skal barna få erfaringer med mestring og utvikle trygghet i egen kropp. Barna skal møte et sunt og variert kosthold og få kunnskap om hygiene og helse i hverdagen.

KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE		
1-2 ÅR	3-4 ÅR	FØRSKOLEGRUPPA
• Vi legger til rette for sansemotoriske aktiviteter som stimulerer barnas kroppslige utvikling. • Barna får være med på turer i nærmiljøet, til elva, lavvoen eller gapahuken, og delta på gymaktiviteter inne. Her får de erfaring med grovmotoriske ferdigheter, balanse og koordinasjon. • Når barna er klare, får de delta på gym i Landsåshallen. • Vi oppmuntrer barna til å smake på variert mat som frukt, grønnsaker, kornprodukter, kjøtt og fisk. • Barna lærer å vaske hender før og etter måltid. • Vi øver på begynnende selvstendighet, som å kle av og på seg selv.	• Gjennom et tilrettelagt lekemiljø får barna utfordret og videreutviklet grovmotoriske ferdigheter. • Barna deltar på gymturer til Landsåshallen og turer til barnehagens lavvo. • Vi stimulerer finmotorikken gjennom aktiviteter som blyantgrep og bruk av saks. • Barna oppmuntres til å kle på og av seg selv. • Vi tilbyr et sunt og variert kosthold, og barna får smøre sin egen mat. • Barna får trygghet i å gå på toalett og øve på gode hygienerutiner. • Barna får delta i matlaging og opplever stolthet over å bidra. • Vi setter av tid til ro og hvile. • Begrepslæring (BU) for å styrke språk og forståelse • Vi har grønnsakshage der barna får så, stelle og høste egne grønnsaker som poteter og gulrot.	• Barna lærer regelleker og aktiviteter som videreutvikler motoriske ferdigheter. • Vi trener på blyantgrep, bruk av saks og andre ferdigheter som forbereder barna på skolestart. • Barna øver på selvstendighet i påkledning, inkludert å vurdere hvilke klær som passer etter vær og aktivitet. • Vi snakker om kropp, helse og hvordan vi tar vare på oss selv. • Barna trener på selvstendighet: toalettbesøk og gode hygienerutiner. • Egne turdager for førskolegruppa gir ekstra utfordringer og fellesskap. • Vi har gymturer til Landsåshallen og turer til barnehagens lavvo. • Vi bruker begrepsundervisning (BU) for å utvikle språk og forståelse. • Barna får delta i matlaging og oppleve mestring. • Vanntilvenning/svømming - i Grottebadet.

Kunst, kultur og kreativitet

Barna skal få oppleve kunst og kultur, og selv være skapende gjennom varierte uttryksformer som forming, musikk, dans, drama og fortelling. Barnehagen skal ta vare på barns nysgjerrighet og fantasi, og legge til rette for at de kan uttrykke seg på egne måter. De skal få tilgang til ulike materialer, teknikker og kulturelle opplevelser både i barnehagen og ute i samfunnet.

KUNST KULTUR OG KREATIVITET		
1-2 ÅR	3-4 ÅR	FØRSKOLEGRUPPA
• Vi gir barna mulighet til å utforske ulike materialer og verktøy gjennom sanseopplevelser og eksperimentering. • Barna får uttrykke seg på sin egen måte i kreative prosesser, og vi støtter og anerkjenner deres uttrykk. • Vi gir barna varierte sanseinntrykk gjennom litteratur, drama, bilder, musikk, sang, rytmeinstrumenter og dans.	• Vi videreutvikler barnas erfaringer med ulike materialer og verktøy. • Vi lærer barna sanger, rytmer og danser. • Vi besøker biblioteket i byen. • Blågruppa deltar på «Solkonsert» i Kulturhuset.	• Vi arbeider med kunst, bilder, inntrykk og uttrykk. • Vi bruker fotoapparat, barna tar egne bilder til utstilling. • Vi besøker fotoutstillinger. • Vi introduserer barna for norsk kulturarv gjennom fortellinger og film. • Vi gir barna ulike kunstopplevelser og legger til rette for at de kan skape egne uttrykk.

Natur, miljø og teknologi

Barna skal få oppleve glede ved å være ute i naturen, og lære å vise respekt og omsorg for alt levende. De skal få erfaring med naturfenomener, årstider, planter og dyr, og gradvis utvikle forståelse for bærekraft og sammenhenger i naturen.

Barna skal også introduseres for teknologi og digitale verktøy på en utforskende og kreativ måte, og få mulighet til å eksperimentere og undre seg over hvordan ting fungerer.

NATUR MILJØ OG TEKNOLOGI		
1-2 ÅR	3-4 ÅR	FØRSKOLEGRUPPA
• Barna får erfaring med de ulike årstidene. • De sanser naturen gjennom syn, hørsel, smak og berøring. • Barna lærer om dyrene som lever i skogen ved barnehagen. • Vi går på tur til elva, gapahuken og fotballbanen for å utforske og erfare naturfenomener og enkle fysiske lover (f.eks. kaste ting i elva, lukte, smake og føle).	• Vi legger til rette for gode opplevelser i naturen og respekt for dyrelivet. • Vi følger med på en fuglekasse med kamera. • Vi utforsker arter og planter sammen med barna på tur. • Vi lærer barna om hvor maten kommer fra. • Blågruppa har egen grønnsakhage. • Vi introduserer barna for teknologiske verktøy som i Pad og PC. • Vi besøker naturen i alle årstider og opplever naturfenomener og fysiske lover. • Vi deltar i «Ugla – naturvaktprosjektet» som tar opp realfaglige tema.	• Vi går på lengre turer. • Vi legger til rette for gode opplevelser i naturen og respekt for dyrelivet. • Vi følger med på fuglekassen med kamera og lærer om fuglers livssyklus. • Vi lærer barna å utforske og navngi arter og planter i naturen. • Vi eksperimenterer, systematiserer og beskriver opplevelser i naturen. • Vi lager mat sammen med barna. • Vi introduserer teknologiske verktøy som Ipad. og PC. • Vi deltar i «Ugla – naturvaktprosjektet» som tar opp realfaglige tema. • Vi høster fra grønnsakhagen og lager grønnsakssuppe.

Nærmiljø og samfunn

Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med nærmiljøet sitt og utvikler tilhørighet til det. Barna skal få oppleve demokrati i praksis gjennom å bli lyttet til, kunne påvirke og ta egne valg.

De skal lære om mangfold, tradisjoner og ulike levesett, og gradvis utvikle forståelse for samfunnets verdier, normer og regler.

NÆRMILJØ OG SAMFUNN		
1-2 ÅR	3-4 ÅR	FØRSKOLEGRUPPA
• Meg selv og familien. Vi snakker om barnet og dets familie ved hjelp av «familiehuset». • Vi jobber med kropp og identitet. • Vi går på tur i nærmiljøet. • Barna skal oppleve å bli tatt på alvor og få uttrykke meninger og ønsker. • Vi arbeider med barnekonvensjonen om barns rettigheter. • Vi markerer samenenes nasjonaldag og 17. mai.	• Meg selv og familien. • Vi snakker om barnets familie gjennom «familiehuset». • Vi går turer i nærmiljøet. • Vi gir barna kjennskap til ulike familiesammensetninger. • Vi gir barna erfaring med å ta selvstendige valg. • Vi blir kjent med samisk kultur og levesett. • I mai lærer vi om Norges grunnlov og hvorfor vi feirer 17. mai. • Vi besøker biblioteket. • Vi arbeider med barnekonvensjonen.	• Vi snakker om barnets familie gjennom «familiehuset». • Vi lærer barna etternavn, adresse, by og land. • Vi trener på å stå frem i en gruppe og ta en rolle. • Vi øver på å ta selvstendige valg og forstå betydningen av dem. • Vi blir kjent med samisk kultur og levesett. • I mai lærer vi om grunnloven og 17. mai-tradisjonen. • Vi besøker biblioteket. • Vi arbeider med barnekonvensjonen.

Etikk, religion og filosofi

Barna skal få støtte i å utvikle evne til å undre seg, stille spørsmål og reflektere over egne og andres tanker og erfaringer. Barnehagen skal formidle verdier som fellesskap, respekt, likeverd og solidaritet, og bidra til at barna utvikler empati og toleranse.

De skal få kjennskap til ulike tradisjoner og høytider, og møte mangfold som en naturlig del av fellesskapet.

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI		
1-2 ÅR	3-4 ÅR	FØRSKOLEGRUPPA
• Vi markerer julen. • Barna utvikler toleranse og interesse for hverandre, og lærer å vise empati. • Vi filosoferer og undrer oss sammen med barna over hverdagslige opplevelser. • Vi oppmuntrer barna til å dele leker og materiell. • Barna lærer å vente på tur.	• Vi markerer julen. • Vi snakker med barna om følelser og hvordan vi er mot hverandre. • Vi fremmer toleranse, interesse og respekt for forskjellighet. • Vi formidler at mangfold beriker fellesskapet. • Vi undrer oss sammen med barna over hverdagen. • Vi hjelper barna videre i sin undring uten å gi ferdige svar.	• Vi markerer julen. • Vi reflekterer sammen med barna over egne handlinger. • Vi snakker om følelser og hvordan vi møter hverandre. • Vi fremmer toleranse, interesse og respekt for forskjellighet. • Vi formidler at mangfold beriker fellesskapet. • Vi legger til rette for filosofiske samtaler og støtter barna i sin undring.

Antall, rom og form

Barna skal utvikle begynnende matematisk forståelse gjennom lek, hverdagsaktiviteter og utforskning. De skal få erfaring med tall, telling, former, mønster, måling og romforståelse på en praktisk og konkret måte.

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan oppdage sammenhenger, bruke begreper og erfare matematikk som en naturlig del av hverdagen.

ANTALL ROM OG FORM		
1-2 ÅR	3-4 ÅR	FØRSKOLEGRUPPA
• Vi teller sammen med barna i hverdagslige situasjoner. • Vi gir barna mulighet til å utforske materiell gjennom lek, for å lære klassifisering, sortering og sammenligning. • Puslespill er tilgjengelig hver dag. • Vi benevner det vi ser og gjør, og bruker matematiske begreper aktivt i hverdagen.	• Vi teller sammen med barna i ulike situasjoner. • Vi bruker puslespill aktivt. • Vi lærer barna sanger, regler og rim med tall. • Vi introduserer former gjennom gjenkjenning, utforskning og skapende aktiviteter.	• Vi teller i ulike situasjoner. • Vi bruker puslespill aktivt. • Vi utforsker begrepene mengde, tyngde og avstand. • Vi introduserer og bruker matematiske begreper. • Vi lærer barna om tallsymbol. • Vi øver på å måle og veie gjenstander.

Kontakt oss:

**Dalsletta barnehage SA
Dalsletta 2
9407 Harstad**

post@dalslettabarnehage.no

Daglig leder:	930 11 654
Småtrollan:	930 99 654
Huskestua:	930 77 654
Klatremus:	930 22 654